

Uchwała nr XV/60/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 30 maja 2023 r.

w sprawie wydania opinii o możliwości spłaty przez Gminę Ząbkowice Śląskie pożyczki długoterminowej w wysokości 5.009.070,28 zł wnioskowanej na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań

Na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668 i z 2023 r. poz. 803) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewa Zarzecka — przewodnicząca,
- 2) Joanna Radziejka — członek,
- 3) Ewa Pudło — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości spłaty przez Gminę Ząbkowice Śląskie pożyczki długoterminowej w wysokości 5.009.070,28 zł wnioskowanej na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Uzasadnienie

Burmistrz Ząbkowic Śląskich pismem znak FP.3052.1.2023.BB z dnia 16 maja 2023 r. wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki długoterminowej w wysokości 5.009.070,28 zł.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w celu wydania opinii dokonał analizy następujących dokumentów:

- uchwały Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich nr LXXV/467/2022 z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Ząbkowice Śląskie na 2023 rok, ze zmianami,
- uchwały Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich nr LXXIX/498/2023 z dnia 10 lutego 2023 r. w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ząbkowice Śląskie, ze zmianami,
- uchwały Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich nr LXXXIV/516/2023 z dnia 16 maja 2023 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej w 2023 r.,
- sprawozdań z realizacji budżetu za lata 2021 i 2022 oraz I kw. 2023 roku.

Analiza powyższych dokumentów pozwoliła ustalić, co następuje:

W 2022 r. Gmina Ząbkowice Śląskie zrealizowała dochody w wysokości 135.065.224 zł, w tym majątkowe 20.330.121 zł, i wykonała wydatki w wysokości 157.643.991 zł, w tym majątkowe 36.377.660 zł; w realizacji budżetu uzyskano ujemny wynik operacyjny w wysokości 6.531.228 zł (przy planowanym również ujemnym wyniku w wysokości 6.552.413 zł), a rok budżetowy zamknięto deficytem w wysokości 22.578.767 zł (przy planowanym 24.127.899 zł). Zadłużenie Gminy w roku budżetowym wzrosło o 13.746.970 zł do kwoty 68.779.454 zł na koniec 2022 r., co stanowiło 50,9% wykonanych dochodów. W stosunku do roku poprzedniego odnotowano wzrost dochodów i wydatków ogółem (odpowiednio o 8,5% i 22,9%), przy jednoczesnym wzroście dochodów i wydatków majątkowych (odpowiednio o 21,9% i 50,9%).

W uchwale budżetowej Gminy na rok 2023 (stan na dzień 16 maja 2023 r.) określono dochody w wysokości 131.809.999,48 zł, w tym majątkowe 31.978.776 zł, i wydatki w wysokości 133.176.118,74 zł, w tym majątkowe 38.194.236,54 zł; deficyt budżetu w wysokości 1.366.119,26 zł i przypadające do spłaty raty kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji w łącznej wysokości 3.642.951,02 zł określono sfinansować przychodami pochodzącymi z zaciągnięcia wnioskowanej pożyczki.

Realizacja budżetu za I kw. 2023 r. informuje o wykonaniu dochodów w wysokości 39.084.840 zł, w tym majątkowych 9.708.874 zł (odpowiednio 30,1% i 30,4% wielkości planowanych), i wydatków w wysokości 45.566.822 zł, w tym majątkowych 16.658.440 zł (odpowiednio 34,8% i 43,6% wielkości planowanych), oraz dokonaniu spłat zobowiązań z tytułów dłużnych w wysokości 1.007.694 zł (27,7% wielkości planowanej).

W wieloletniej prognozie finansowej Gminy, zawierającej prognozę kwoty długu na lata 2023–2042 (stan na dzień 12 maja 2023 r.), zadłużenie Gminy na koniec 2023 r. określono w wysokości 70.145.573,50 zł. Poczynając od 2024 r. założono możliwość uzyskiwania nadwyżek budżetu w kwotach zabezpieczających spłatę już zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań. Skład Orzekający Izby wydał opinie pozytywne z zastrzeżeniami o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej na rok 2023 w wysokości 1.366.119,26 zł i o prawidłowości planowanej kwoty długu w wysokości 70.145.573,50 zł (uchwały nr XV/35/2023 i nr XV/36/2023 z dnia 2 marca 2023 r.).

Planowane w 2023 r. spłaty kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji (3.642.951,02 zł) wraz z wydatkami na obsługę długu (2.500.000 zł), przy uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, stanowią 6,73% planowanych dochodów bieżących budżetu, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, przy dopuszczalnym wskaźniku obciążenia budżetu spłatą zadłużenia, ustalonym zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, wynoszącym 7,34%. W kolejnych latach objętych prognozą, w tym w latach spłaty wnioskowanej pożyczki (2024, 2025 i 2027–2037), wskaźnik planowanych spłat obliczony na podstawie prognozowanych wielkości informuje, że w żadnym z lat nie zostanie przekroczona relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Należy przy tym zauważyć, że w latach 2026 i 2027 relacja spłat zobowiązań finansowych wraz z wydatkami na obsługę długu kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Wskaźnik spłaty w latach 2026 i 2027 wynosi odpowiednio 5,58% i 5,89%, przy dopuszczalnym wskaźniku spłaty zadłużenia Gminy wynoszącym 5,62% i 6,35%. Zachowanie przez Gminę relacji w 2023 r. uwarunkowane jest możliwością zastosowania wyłączeń ustawowych.

Jednocześnie Skład Orzekający zauważa, że na spełnienie ustawowych relacji, istotny wpływ będzie miała realizacja nadwyżek operacyjnych na poziomie prognozowanym w wieloletniej prognozie finansowej. W latach 2024–2042 założono uzyskiwanie nadwyżek operacyjnych w wysokości od 5,4 mln zł do 9 mln zł, w 2023 r. w wysokości 4,8 mln zł, przy wykonanych w latach 2020 i 2021 nadwyżkach operacyjnych na poziomie odpowiednio 3,4 mln zł i 3,5 mln zł oraz deficycie operacyjnym w 2022 r. w wysokości 6,5 mln zł. Należy zauważyć, że wykonanie nadwyżek operacyjnych poniżej planowanych wielkości niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki. Skład Orzekający podkreśla, że nawet niewielkie zmiany w realizacji budżetu w poszczególnych latach mogą spowodować niezachowanie przez Gminę relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu wyraża pogląd, że spłata zobowiązania będącego przedmiotem opinii nie spowoduje przekroczenia przez Gminę Ząbkowice Śląskie ustawowo określonych granic spłaty zobowiązań, o ile realizacja budżetu nie będzie odbiegać od wielkości przedstawionych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy na lata 2023–2042 (stan na dzień 12 maja 2023 r.).

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewa Zarzecka